

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΓ51

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ (ΔΗΓ)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	ΔΗΓ51	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία, 18ος-20ός αι. (Ρεύματα, Σχολές και Συγγραφείς)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες φόρτου και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΩΡΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Εβδομαδιαίες ώρες φόρτου: 21-23 ώρες x 13 εβδομάδες	280-300	10 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ <i>Υπ Υποχρεωτική/Επιλογής/Κατ' επιλογήν υποχρεωτική</i>	Υποχρεωτική		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα για αυτή τη Θ.Ε.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
Η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ(URL)	https://www.eap.gr/education/postgraduate/biannual/dimiourgiki-grafi/topics/#dhg51 Κάθε ΘΕ έχει επιπλέον τον δικό της χώρο στον ψηφιακό χώρο εκπαίδευσης του ΕΑΠ (https://courses.eap.gr/login/index.php), με ελεγχόμενη πρόσβαση (χρήση κωδικού) για φοιτητές/φοιτήτριες και διδακτικό προσωπικό.		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της ΘΕ, οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της ΘΕ.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση αυτής της θεματικής ενότητας, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζουν τα ουσιώδη χαρακτηριστικά βασικών ρευμάτων της Ευρωπαϊκής Γραμματείας • Κατανοούν τις ιδιαιτερότητες των εκάστοτε ειδών του γραπτού λόγου (πεζού ή ποιητικού, καθώς και δοκιμιακού), που αναπτύχθηκαν από βασικά λογοτεχνικά ρεύματα στην Ευρώπη μεταξύ 18ου και 20ού αιώνα

<ul style="list-style-type: none"> • Αναπτύσσουν με κριτική σκέψη τις αφηγηματικές τεχνικές και τις ιδιαιτερότητες των διαφορετικών ειδών γραπτού λόγου • Μελετούν συγκριτικά τις κύριες εκφάνσεις των λογοτεχνικών ρευμάτων ανά χώρα, καθώς και των λογοτεχνικών ειδών ανά λογοτεχνικό ρεύμα • Αναλύουν με επάρκεια συγκριτολογικής οπτικής έργα σημαντικών συγγραφέων της Ευρωπαϊκής Γραμματείας 																
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί η ΘΕ.:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>															
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>															
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>															
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>															
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>															
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>															
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας • Αυτόνομη εργασία • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών 																

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

<p>Στόχος της Θ.Ε. είναι να αποκτήσουν οι μεταπτυχιακές/οί φοιτήτριες/τητές μίαν ευρύτερη και στέρεη γνώση της Ευρωπαϊκής Γραμματείας από τον 18ο έως και τον 20ό αιώνα, εστιάζοντας σταδιακά σε βασικούς σταθμούς της εξελικτικής πορείας της (καλλιτεχνικά/λογοτεχνικά ρεύματα και σχολές/συγγραφείς, πνευματικές τάσεις και ιδεολογικές προεκτάσεις) και εμβαθύνοντας, συγχρόνως, στα λογοτεχνικά φαινόμενα και είδη της εν λόγω Γραμματείας μέσω της διερεύνησης των εκάστοτε κοινωνικών, αισθητικών και πολιτισμικών παραμέτρων. Η περιοδική εστίαση σε έργα σημαντικών συγγραφέων που ανήκουν στον «κανόνα» της Ευρωπαϊκής Γραμματολογίας και η μελέτη τους μέσω μιας αναλυτικής συγκριτολογικής οπτικής –πέρα από χωρο-χρονικούς περιορισμούς– εντάσσεται επίσης στους στόχους της Θ.Ε..</p>
---

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p><i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, η οποία συμπληρώνεται από: • 3 Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις 4 ωρών η κάθε μία • προσωπική επικοινωνία και ανατροφοδότηση, όπου χρειάζεται (συμβουλευτικός ρόλος μελών ΣΕΠ)
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ</p>	<p>Δυνατότητες των ΤΠΕ αξιοποιούνται στη ψηφιακή</p>

<p>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>πλατφόρμα courses που συνιστά ένα σύγχρονο περιβάλλον εξ αποστάσεως μάθησης (λ.χ. χώρος διαλόγου και υλοποίησης δημιουργικών δραστηριοτήτων).</p> <p>Στις ΟΣΣ χρησιμοποιούνται εργαλεία απομακρυσμένων συναντήσεων (cisco webex) και λογισμικά παρουσίασης (τύπου powerpoint).</p>															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι εκπαίδευσης. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="675 417 1003 470">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1010 417 1333 470">Φόρτος Εργασίας ΕΞΑΜΗΝΟΥ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="675 478 1003 506">3 ΟΣΣ (x 4 ώρες)</td> <td data-bbox="1010 478 1333 506">12</td> </tr> <tr> <td data-bbox="675 514 1003 604">2 εκπαιδευτικές δραστηριότητες (2 x 30 ώρες)</td> <td data-bbox="1010 514 1333 604">60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="675 613 1003 640">1 εργασία εξαμήνου</td> <td data-bbox="1010 613 1333 640">55</td> </tr> <tr> <td data-bbox="675 648 1003 676">Εξετάσεις</td> <td data-bbox="1010 648 1333 676">4</td> </tr> <tr> <td data-bbox="675 684 1003 737">Ατομική Μελέτη (12-13 ώρες x 13 εβδομάδες)</td> <td data-bbox="1010 684 1333 737">156-169</td> </tr> <tr> <td data-bbox="675 745 1003 772">Σύνολο φόρτου ΘΕ (ώρες)</td> <td data-bbox="1010 745 1333 772">280-300</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας ΕΞΑΜΗΝΟΥ	3 ΟΣΣ (x 4 ώρες)	12	2 εκπαιδευτικές δραστηριότητες (2 x 30 ώρες)	60	1 εργασία εξαμήνου	55	Εξετάσεις	4	Ατομική Μελέτη (12-13 ώρες x 13 εβδομάδες)	156-169	Σύνολο φόρτου ΘΕ (ώρες)	280-300
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας ΕΞΑΜΗΝΟΥ															
3 ΟΣΣ (x 4 ώρες)	12															
2 εκπαιδευτικές δραστηριότητες (2 x 30 ώρες)	60															
1 εργασία εξαμήνου	55															
Εξετάσεις	4															
Ατομική Μελέτη (12-13 ώρες x 13 εβδομάδες)	156-169															
Σύνολο φόρτου ΘΕ (ώρες)	280-300															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Εκπόνηση γραπτών εργασιών κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου με συντελεστή βαρύτητας στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της Θ.Ε. κατά 40%. Τελικές γραπτές εξετάσεις, ο βαθμός των οποίων συμμετέχει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της Θ.Ε. κατά 60%. Για περαιτέρω πληροφορίες μεταβείτε στον Οδηγό Σπουδών του ΕΑΠ.</p>															

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> • Βλαβιανού, Α. Γκότση, Γ. κ. ά. (2008). <i>Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας από τις αρχές του 18ου έως τον 20ό αιώνα τ. Β'</i>, Πάτρα: ΕΑΠ. • Travers, M. (2005). <i>Εισαγωγή στη νεότερη ευρωπαϊκή λογοτεχνία</i>, (Ναούμ, Ι. και Παπαηλιάδη, Μ. μτφρ.), Αθήνα: Βιβλιόραμα. • Αργυροπούλου, Ρ. Δ. (2006). «Ο Ζαντίγκ στη ζωή και το έργο του Βολταίρου», Εισαγωγή στο: Βολταίρος. Ζαντίγκ ή το πεπρωμένο. Ανατολίτικη ιστορία, μτφρ. Σ. Διονυσοπούλου (σσ. 31-35). Αθήνα: Πόλις. • Goethe, J.W. (1774 [1994]). <i>Τα πάθη του νεαρού Βέρθερου</i>, Νικολούδη, Στ. μτφ. (σσ. 120-124). Αθήνα: Άγρα. • Ψυχοπαίδης, Κ. (1997, 2022). «Οι Εξομολογήσεις του J. J. Rousseau. Στοχασμοί πάνω στον αλλοτριωμένο βίο». Στο Ρουσσώ, Ζ-Ζ. <i>Οι εξομολογήσεις</i>, μτφρ. Αλ. Παπαθανασοπούλου

(σσ. 685-691, 696-698). Αθήνα: Σμίλη.

- Furst, Lilian R. (1974). *Ρομαντισμός*, μτφρ. Ιουλιέττα Ράλλη - Καίτη Χατζηδήμου (σσ. 9, 21-24, 54-82). Αθήνα: Ερμής (Η γλώσσα της κριτικής, αρ. 11).
- Wordsworth, W. «Πρόλογος» στις *Λυρικές μπαλάντες* (μτφρ. Α. Πασχαλίδη), *Ποίηση*, τχ. 4 (Φθινόπωρο 1994), σσ. 44-50, 53-56
- De Man, Paul (1994). «Η ρητορική του ρομαντισμού : η εμπρόθετη δομή της ρομαντικής εικόνας» (μτφρ. Μ. Αθανασοπούλου), *Ποίηση*, τχ. 4, σσ. 117-136.
<https://www.greek-language.gr/greekLang/literature/education/european/poetry/selley/04.html>
- Furst, L. R. (1974). «Οι Γάλλοι Ρομαντικοί». *Ρομαντισμός*, μτφρ. Ιουλιέττα Ράλλη - Καίτη Χατζηδήμου (σσ. 66-70). Αθήνα: Ερμής (Η γλώσσα της κριτικής, αρ. 11).
<https://www.greek-language.gr/greekLang/literature/education/european/movements/romanticism/02.html>
- Hugo, V. (1981) «*Το μανιφέστο του ρομαντισμού (πρόλογος στον «Κρόμβελ»*)», μτφρ. Ανδρεόπουλος, Α. (σσ. 138-145, 146-148) Νέα Εστία, τχ. 110.
<https://www.greek-language.gr/greekLang/literature/education/european/genres/grotesque/11.html>
- Πανώριος, Μ. (1985). «Γοτθικό μυθιστόρημα: Horace Walpole, ο εισηγητής του». Εισαγωγή στον τόμο: *Οράτιος Ουόλπολ, Το κάστρο του Οτράντο*, (μτφρ. Μάκης Πανώριος) (σσ. 10, 12-14, 16-17, 18-19, 20-21). Αθήνα: Αίολος.
<https://www.greek-language.gr/greekLang/literature/education/european/prose/kleist/16.html>
- Lewis, M. (1796 [2005]). *Ο καλόγερος*, (μτφρ. Κοσματόπουλος, Α.), (σσ. 208-212). Αθήνα: Gutenberg Orbis Literae
- Bloom, H. (2007). *Ο Δυτικός Κανόνας – Τα βιβλία και τα σχολεία των εποχών*, (Ταβαρτζόγλου, Κ. μτφρ.) (σ. 385-396). Αθήνα: Gutenberg
- Ντίκενς, Τσ. (1854 [1993]). *Δύσκολα Χρόνια*, (Αλεξίου, Γ. μτφ.) (σσ. 82-98). Αθήνα: Ζαχαρόπουλος https://www.greek-language.gr/greekLang/literature/education/european/prose/tolstoi/11.html?dbX_sid=nvif2rkj1v7vcrso6np3enq610
- Μπαχτίν, Μ. (2000). *Ζητήματα της Ποιητικής του Ντοστογιέφσκι* (μτφρ. Α. Ιωαννίδου), (επιμ. Β. Χατζηβασιλείου, επίμετρο Δ. Τζιόβας) (σσ. 74-76, 82, 97-98, 111-117), Αθήνα: Πόλις. <https://www.greek-language.gr/greekLang/literature/education/european/movements/realism/12.html>
- Μουλλάς, Π. (1991). *Παλίμψηστα και μη. Κριτικά Δοκίμια*, (σσ. 130-134, 138-143) Αθήνα: Στιγμή.
- Φλωμπέρ, *Μαντάμ Μποβαρύ* (2021), επιμ. Γεωργακοπούλου Α. (σσ. 72-80) Αθήνα: Υδροπλάνο.
- Βλαβιανού, Α. (2005). «Το διήγημα στην καμπή του 19ου αιώνα. Από την κλασική αρτιότητα στις πρώτες καινοτόμες αποκλίσεις» (απόσπασμα). *Η συγκριτική γραμματολογία στην Ελλάδα: Σύγχρονες τάσεις*, εισαγωγή-επιμέλεια Ε. Κουτριάνου (σσ. 199-216). Αθήνα: Μεσόγειος/Ελληνικά Γράμματα.
- Travers, M. (2005). *Εισαγωγή στη νεότερη ευρωπαϊκή λογοτεχνία*, (Ναούμ, Ι. και

Παπαηλιάδη, Μ. μτφρ.), (σσ. 52-64). Αθήνα: Βιβλιόραμα.

- Furst L. R. (1974). «Προέλευση της λέξης “ρομαντικό”». *Ρομαντισμός*, μτφρ. Ιουλιέττα Ράλλη - Καίτη Χατζηδημού (σσ. 21-24). Αθήνα: Ερμής (Η γλώσσα της κριτικής, αρ. 11).
- Bloom, H. (2007). *Ο Δυτικός Κανόνας – Τα βιβλία και τα σχολεία των εποχών*, (Ταβαρτζόγλου, Κ. μτφρ.) (σ. 385). Αθήνα: Gutenberg.
- Benjamin, W. (2002). «Ορισμένα μοτίβα στον Μπωντλαίρ», κεφ. V. Στο *Σαρλ Μπωντλαίρ. Ένας λυρικός στην ακμή του καπιταλισμού*, (μτφρ. Γκουζούλης, Γ.) (σσ. 136-146). Αθήνα: Αλεξάνδρεια. <https://www.greek-language.gr/greekLang/literature/education/european/poetry/ baudelaire/09.html>
- Sartre, J.P. (1967). «Για κάποια από τα προβλήματα της μοίρας και της ιδιοσυγκρασίας του Baudelaire». Στο *Νέα Εστία*, τχ. 82 (σσ. 62-66). <https://www.greek-language.gr/greekLang/literature/education/european/poetry/ baudelaire/03.html>
- Baudelaire, Ch. (1977). «Τα πλήθη», *Η μελαγχολία του Παρισιού*, (μτφρ. Ευσταθιάδου-Λάππα, Ι.). Αθήνα: Δωδώνη. <https://www.greek-language.gr/greekLang/literature/education/european/poetry/ baudelaire/08.html>
- Baudelaire, Ch. (1985). «Η μοναξιά», *Η μελαγχολία του Παρισιού*, (μτφρ. Βαρβαρούσης, Στ.) (σσ. 91-93). Αθήνα: Ερατώ.
- Pater, W. (1998). «Συμπέρασμα» (μτφρ. Χατζηβασιλείου Β.) (σσ. 254-258), *Ποίηση*, τχ. 12. <https://www.greek-language.gr/greekLang/literature/education/european/movements/aestheticism/06.html>
- Ουάιλντ, Ο. (1984) (αποσπάσματα). *Ο Κριτικός ως Δημιουργός* (μτφρ. Σπ. Τσακνιάς) (σσ. 62-67, 134-139). Αθήνα: Στιγμή.
- Ουάιλντ, Ο. (2000). *Το πορτραίτο του Ντόριαν Γκραιού* (μτφρ. Κίκιζας, Δ. Γ.), (σσ. 31-38). Αθήνα: Σμίλη.
- Έλιοτ, Τ.Σ. (1971) «Τί είναι κλασικός;», στο *Εφτά δοκίμια για την ποίηση* (μτφρ. Λαϊνά, Μ.) (σσ. 45-60). Αθήνα: Κλεψύδρα. <https://www.greek-language.gr/greekLang/literature/education/european/movements/classicism/05.html>
- Γουλφ, Β. (1982[1995]). *Στο φάρο* (μτφρ. Μπερλής, Α.) (σσ. 34-37). Αθήνα: Ύψιλον.
- Μούζιλ, Ρ. (1992) (2004). *Ο άνθρωπος χωρίς ιδιότητες* (μτφρ. Σιετή, Τ.) (σσ. 11-14), τ. 1. Αθήνα: Οδυσσέας.
- Breton, A. (1972). *Μανιφέστα του Σουρεαλισμού*, (μτφρ. Μοσχονά, Ε.) (σσ. 33-34, 39-43). Αθήνα: Δωδώνη. <https://www.greek-language.gr/greekLang/literature/education/european/poetry/ breton/16.html>
- Breton, A. (1983), «Β' Μανιφέστο του Υπερρεαλισμού, 1930», στο *André Breton* (μτφρ. Σπανός, Γ.) (σσ. 86-88). Αθήνα: Πλέθρον.
- Πολίτη, Τζ. (1999). «Περιμένοντας τον Γκοντό: Η λειτουργία του παραλόγου». Στο Πολίτη Τζ., *Στα όρια της γραφής. Δοκίμια για τους Μπέκετ, Τζόυς, Κάφκα* (σσ. 113-120). Αθήνα: Άγρα.
- Brecht, B. [1949 (2008)]. «Μικρό “όργανον” για το θέατρο. Το θέατρο μιας επιστημονικής εποχής» (απόσπασμα) (Μυράτ, Δ. μτφ.), *περ. Θέατρο, τόμ. Α', τχ. 1* (Δεκέμβριος 1961).

- Μπέκετ, Σ. (2000, 2η έκδ. 2006). *Τέλος του Παιχνιδιού – Πράξη χωρίς λόγια* (μτφρ. Σκαλιόρας, Κ.) (σσ. 61-65). Αθήνα: Ύψιλον.
-